

Harmsziádák

Egy rejtélyes ügy

Mentünk hétfőn a volt férjemmel a szociális kifőzdébe, mint rendszeren, az injekció után. Hétfőnként általában csontleves van, meg grízes tészta, én már nagyon megéheztem. Csak azon csodálkoztunk, hogy egyedül vagyunk, máskor félórába telik, míg a sort kiálljuk.

Meg is jegyezte a volt férjem, hogy neki itt piszkosul bűzlik valami, én se értettem a dolgot egészen. És nem is a kövér Kati néni szolgált ki, hanem valami ügyetlen szőke kislány, nagy, barna szemekkel, olyan bamba ábrázatú. Sokáig pizmogott, ez a volt férjemnek eleve gyanús volt.

De amikor otthon kezdtem kitálalni, akkor ért csak az igazi meglepetés. Mert az éthordó színültig volt hússal, rántottal, pörkölttel meg sülttel, némelyiknek a nevét se tudtam, plusz királynőburgonya. És: kókuszgolyó, csokis minyon, albán krémes. Meg se bírtuk enni az egészet, még vacsorára is maradt.

Másnap reménykedve indultunk a kifőzdébe, még az utcán kanyargott a sor, a kövér Kati néni mérgesen kiáltozott, hogy kuss legyen, az is olyan paraszt néha, hogy a lábujja közt felszalad a tyúkszar.

– Ki volt az a barna kislány, aki tegnap kiszolgált? – kérdezte a volt férjem, mikor sorra kerültünk.

– Tegnap? – vágott vissza Kati néni. – Tegnap nyitva se voltunk, bogárintás volt az intézményben.

A debreceni Nagytemplom

A bájos alföldi városkát, Debrecent sújtó, a Mercalli-skálán mért kilences fokoza-tú földrengés következtében összeomlott a település szimbóluma, a messze földön híres Nagytemplom.

A helyreállítási munkálatok végeztével, melyet természetyszerű korrupció tar-kított, a debreceni cívisek elmentek, hogy szemügyre vegyék városkájuk (ó, kálvinista Róma!) újjászületett ikonikus büszkeségét.

Álltak-ácsorogtak, tanakodtak, nézték a monarchia-sárgára pingált épület-monstrumot, s ott ahelyt nyomban megoszlott a véleményük.

Egyesek szerint az óratornyok (a templom szarvai) eredetileg sokkal távolabb voltak egymástól, mások amellet kardoskodtak, hogy sokkal közelebb. Akadtak, akik jóval alacsonyabb óratornyokra (szarvakra) emlékeztek, míg mások sokkalta magasabb szarvakra (óratornyokra).

A debreceniek végül csak annyiban tudtak megegyezni, hogy már a Nagy-templom se a régi.

Perspektíva

Az érdemdús Lord Montgomery of Clingon-Heart, az ismert vadász és Afrika-kutató legújabb kalandja:

Dzsipemmel a szuahéli sivatag felé száguldottam, mikor megpillantottam az elefántot. Valóságos monstrum volt, kolosszális példány. A dolgát végezte éppen. Fékeztem, és fegyveremmel a hátamon, hason csúsztatva közelítettem meg. Azonban néhány yard után be kellett látnom, megcsalt a szemem, s valójában egy orrszarvú iszik ott a Zambézi partján. Még közelebb merészkedtem, hát nem is orrszarvú volt az, hanem egy békésen legelésző törpeantilop. Óvatosan célba vettem azt a sivatagi békát, hisz az volt, illetve csak egy sáska, ami hirtelen fölreppent, és eltűnt a szemem elől.

Különleges növényeink: porcelánfa

A porcelánfa egész évben terem, s évszakoktól függően ontja változatos terméseit.

Télen zúzmara üli meg a tájat, fagyosan süvítő szél cikázik a lombok közt, s a távoli puszták felől zord farkasüvöltés tapasztalható. Ám a porcelánfa ilyenkor is rügyben áll, s a sápadt hajtások ákombákom nippekké, színes bolondos baba-porcelánná fejlenek. A lombok közt apró, kecses lakásdíszek bújnak meg, vigadó juhászok, finom mívű meissenai csészealjok, festetlen gyűszűk, csöngettyűk csilingelnek.

Éjjel még ködök gomolyognak a völgyvidéken, de pitymallik már a tavasz, élénkül a növényi nedvkeringés! A porcelánfa ágai közt a szorgos méhecskéket is megtévesztő pompázatos árnyalatú főúri teáskészletek, tejszínes, mézes kiöntők a jellemzők, és az értő természetbúvár olykor Cauldon, Wedgwood vagy Spode ritkaságokra is bukkanhat.

A nyár már a derű, a színpompa jegyében telik, s a boldog kiteljesedés, vastagodás, gömbölyödés ígérését hordozza! Komplet esküvői szervizek, komoly akadémiai ceremóniák kellékei, jubileumi emlékplakettek Kossuth vagy Széchenyi arcmasával díszítve mind megtalálhatók. Csipkézett szélű sültes tálak, pörköltkínálók, szószos kelyhek, folytathatnánk a sort.

Az őszi már maga a mesevilág, a történelmi összevisszaság. A porcelánfa titkos rejtekén embermagas kínai vázák hintáznak, a langyos napsugár irdatlan tejtartó tálakat, szecessziós posztamenseket s a hozzájuk tartozó mellszobrokat himbálja.

Az új év új csodákkal kecsegtet.

Marcell és Juci

Egy oviba jártak. Mikor Marci első osztályos lett, elfoglalt szülei rátestálták a feladatot, hogy sulis után hozza haza a kishűgát. Ment is ez így rendesen két-három éven át, de akkor Marcell egy napon kijelentette, hogy többet nem hajlandó elhozni a Jucit, mert folyton csacsog.

Mit volt mit tenni, az apukája az elhozásért fizetett neki napi egy százast.

Jóval-jóval később Marcell belátta, hogy neki is vannak kötelességei a család felé, nem csak jogai.

A viharos egyetemi élet, majd a pályakezdés, családalapítás buktatókkal teli időszakában sem volt rest, minden áldott nap hazavitte a gyereket.

Teltek, múltak az évek, Marcellt kinevezték egy globális kereskedelmi hálózat regionális igazgatójává. Mehetett volna tovább Szingapúrba vagy Brazíliába, följebb és följebb, de hiába kecsegtették, ő hű maradt eredeti vállalásához.

Közben volt egy helyreállító gerincműtéte, akkor másfél héten át kivételesen a sofőrije furikázta haza a cserfes kislányt.

Már jócskán hetven fölött járt, amikor az éves rutint követően ráírt a belgyógyásza, s tömör formában rossz hírt közölt. A bulvárlapok szerint ekkor Marcell úr mindenkit kizavart, és magára zárta a tárgyalót. Odakintről csak annyi hallatszott, hogy sírva kiabálja: „Ki fogja hazavinni a kislányt, ki fogja elhozni Jucit?”

Régi sztori

Egy embernek volt egy pofás kis telke lent, vidéken. Nem is olyan kicsi, végeláthatatlan, kőfállal körülvett, örökölte egy nagybácsikájától.

Az ember jól elvolt abban az ingatlanban, no meg a hozzá tartozó kényelmes kerti lakban, fűrt kút, gázcsanak az utcán.

Gondozta a madarakat, fűvet kaszált, takarosra nyírta a bokrokat, gondja volt a rózsákra és a zsenge fokhagymahajtásokra is, tormát és borókát ültetett. Sokáig elüldögélt ott az árnyékban, és eltelt a nap. Még nem mondtuk, hogy kicsit nagy feneke volt.

A sarkon túl akadt egy kerthelyiség öreg gesztenyefákkal, és abban személyzet egy rendezett anyagi helyzetű, takaros özvegyasszony, azzal összejöttek. Picit sokat bujálkodtak ugyan, no, de semmi baj, a négy fal közt művelték, válják egészségükre! Nem utasítgatta őket senki, hogy melyik fa gyümölcsseit fogyaszthatják, melyikét nem.

Onnantól együtt élegettek békében, míg meg nem haltak.

Ezzel ér véget a történet, hogy mindketten meghaltak!

Éhezőművész

Barátunk az ismert Kafka-novella által ihletett Éhezőművész című performanszára készült lelkesen. A projekt lényege, hogy ő, egy ferencvárosi, dohos, vén pince mélyén, rozsdás vascsövekből összerótt ketrechen negyven napig ne egyen semmit. A felsőbb művészeti körökben nagy feltűnést keltő, a Guinness rekordok könyvébe is beválogatott produkció után, melyből – hisz nem is ez volt a cél – természetesen egy fitying haszna sem volt, sőt tetemes adósságai keletkeztek, barátunk visszatért eredeti foglalkozásához, a kalandorsághoz.

Eltelt egy hónap, talán kettő is, amikor megkereste őt N., a Kortárs Művészeti Alapítvány kurátora a kéréssel, hogy a három napos Ijubjanai Akcio Radical fesz-

tiválon hazánkat performanszának tömörített változatával képviselje. Az eredeti ketrec szállítását, az utazás költségeit s a minimális honoráriumot a magyar állam fizeti. Barátunk igent mondott, két és fél napon át decensen éhezve öregbítette a Magyar Köztársaság jó hírnevét.

Nem sokra rá újabb felkérést kapott. Az Attention könyvkiadó a világ éhezőről készült fotóalbumának bemutatójára hívták, itt teljes két órán keresztül kellett ketrecébe szigorúan bezárva, művészetének erejével illusztrálnia a szomorúan aktuális témát. A happening végeztével természetesen jól belakmározhatott a maradék szendvicsekből és sajtos rudakból, s nem elhanyagolható összeg is ütötte a markát.

Legutóbb pedig az egyik kereskedelmi televíziótól kapott visszautasíthatatlan ajánlatot. A szerződés szerint egy müzlireklámban kell szerepelnie, ahol mintegy másfél másodpercig mutatnák, amint karját esélytelenül nyújtogatva próbálja elérni az áhított reggeli ingyencsemegét. S mindezért akkora összeget kínáltak, amekkorát életében nem látott még.

A nagy hajdúszoboszlói élelmiszerválság

Szociológusi körökben föltűnést keltett az eset, amit a lapok a nagy hajdúszoboszlói élelmiszerválság felcím alatt táaláltak. A városka egy apró, technikai jelleget hiba miatt nyolc és fél hétre elszigetelődött minden utánpótlástól, úgy általában a civilizációtól. A boltok a pánikszzerű felvásárlási hullám eredményeként gyorsan kiürültek. A városvezetés lemondását követelő, erőszakba torkolló tüntetések során a lakosság szembesült a nagy kérdéssel: mit eszünk holnap?

Eltelt egy nap.

Aztán még kettő.

Aztán egy hét.

A tüntetési hullám kifulladásig látszott.

A Kossuth és a Széchenyi utcán keresztbe-kasul éhes emberek heverték, s a síró anyák előzőleg megrágott, könnyel-nyállal kevert fakérget és füvet csócsáltak felpuffadt hasú gyermekeik szájába.

Utolsó erőfeszítéssel rándult, vonaglott még a város, sóhaja az egekbe tárult.

A textilipar néhány képviselője, akiknek rafinéria-hányadosa az egeket nyaldosta, ébredt először. Az emberek táplálkozzanak ezentúl ruhával! Versenytárgyalást tartottak, ahol indult a Bahama's Univerzális Mosószer és Féregirtó Konzern helyi lerakata és az Alföld Könyvkiadó Szindikátus tömött raktárházlózata.

A legtöbb szavazatot a ruhaipar zsebelte be. Só és fűszerek közt, a kirakatokban a következő jelszavak sorjázta, „Egyen ruhát!”, „Egyen egyenruhát!”, „Nem a ruha teszi az embert, hanem az ember eszi a ruhát”, „Vörösboros póló”.

Itt is megmutatkoztak persze a társadalmi különbségek, cobolyprém bundától a felmosórongyig. Ki mit eszik, annyit ér.

Végre április elsején megérkezett a várva várt krumpli, az étolaj, a liszt, a cukor, a farhát, a lekvár és a halva. A divatos fürdőváros apraja-nagyja ekkor végre kedvére jól lakhatott, és csodás nudista ünnepet tartottak.

Endogén konfliktus

Egy, a vastagbél hátsó traktusában képződött lerakódás az éjszaka folyamán véletlenül erősen megbökte a szomszédos ősrégi felmaródást. A lerakódás életkora nem volt pontosan megállapítható, a hosszas kórházi tartózkodás eredményeként, a kezelések, gyógyszerek és infúziók hatására időlegesen felszívódott, ám a helytelen életmód következtében megint és megint kiújult.

– Mi van, kisfiam, mit akarsz, nem látsz a szemedtől? – sziszegte élesen a felmaródás.

– Kisfiad neked a fekete rák! – vágott vissza eléggé agresszívan a lerakódás.

A határvitában fellángolt indulatok indulatokat szültek, a felek egymásnak estek, dulakodtak, elkezdődött az adok-kapok, a haddelhadd.

Kissé arrébb egy sorvatag bélpolip s egy gyufafej méretű csont-tüdő áttét is tanúja volt a jelenetnek, de ők kizárólag magukkal voltak elfoglalva. Nem így egy pár hetes plakk a közelben, aki roppantul élvezte a kibontakozó balhét.

– Mi van, vén szarok, csókolóztok, vagy baszni is fogtok? – rikkantotta oda nagy vidáman.

– Kussoljál, kisköcsög! – fordultak feléje egyszerre határozottan mind a ketten. Ebben a helyzetben a plakk jobbnak látta, ha befogja a pófáját. És ezzel helyre is állt a béke a vastagbél hátsó traktusában.

Anyátlan születés

A jelentős fokban mozgáskorlátozott Dr. Helmut Windischgrätz, a filozófiai tudományok professzora, az alsó-szászországi Parapszichológiai Akadémia alapító elnöke, az *Anyátlan születés* és a *Biblia mint életmódmagazin* című népszerű bestsellerek szerzője Münchenből utazott Bécsbe, hogy megtartsa előadását, melynek témája szerint az agy nem a gondolkodás szerve, hanem arra való, hogy a szíven átáramló vért lehűtse. Az expressz már félúton járt, amikor a professzor érezte, hogy torka kiszáradt, és csillapíthatatlan szomjúság gyötri. Víz nem lévén nála, mankóira támaszkodva az illemhelyre ment, s a csapot megnyitotta. A cérnávkonyon csorgó, mozdonyízú vízből, hat-hét perc alatt, miközben valaki odakint-ről részint dörömbölt, részint a kilincset veszettül rángatva ordibált, sikerült is jól teliinnia magát.

A császárvárosba megérkezve a professzor kicsiny bőröndjével a szomszédos peronról Párizsba éppen indulni készülő szuperexpressz mellett nagy elánnal tört előre a West Bahnhof kijárata felé, hogy mielőbb taxit foghasson a Mariahilferen. Ekkor azonban két markos francia szerzetes atya, Saléze és Bonbeuf, mivel azt gondolták, hogy a bicebóca idegen az ő vonatukra szeretne felkászálódni, derékig kihajoltak az ablakon, és egyetlen mozdulattal a kupéjukba rántották a szóval és tettel egyaránt hevesen tiltakozó boldogtalant. A vonat már száguldott, s meg sem állt a fények városáig.

Tanulság: ha vonatra szállsz, mindig legyen nálad egy palack kristályvíz!

A clavicula-epizód

Ehelyütt nincs rá mód, hogy részletekbe menően feltárjuk és elemezzük a „ruhák lázadása” néven elhíresült tragikus eseménysorozat kirobbanásának okait, az incidens lefolyását, a vérzivataros ütközeteket, s a renitens öltözékek fölött aratott végső, diadalmas győzelmet.

Történetünk idején a ruhák már megkaparintották a város főbb intézményei és közlekedési csomópontjai fölött az ellenőrzést, és bevezették a rögtönítélő bíráskodást, a statáriumot. Az emberi faj képviselői ezalatt sötét erdők mélyén, ingoványos mocsarakban, huzatos pincékben bujkálva próbálták meg átvészelni a sanyarú időket.

E vészterhes napokban történt, hogy az ezer esztendő koronázási palást, az eredetileg harang alakú misemondó ruha – clavicula –, melyet még I. István királyunk és Gizella királyné készíttetett és adományozott a székesfehérvári apátságának, elérkezettnek látta az időt, hogy átvegye az események fölötti irányítást.

A Nemzeti Múzeum tárlójából alkalmas órán kiszökvén egyenesen a Kossuth térre sietett, ahol illatosított gallerú, kifogástalan eleganciájú, nemzeti kokárdával ékített, sportos Armani, Gant és Hugo Boss öltönyök tartották fönt a rendet, akik arisztokratikus közönnyel hallgatták a palást ikonográfiai fejtegetéseit önön mintázatáról, a gonoszon győzedelmeskedő angyalokról, aranyszálás hímzéseiről, a főhatalomhoz való természetes jogáról, ám válaszra se méltatták.

Innen a sértett méltóság dühével, a böjti szelek szárnyán egyenest az Oktogonra libegett át, ahol tömött sorokban cirkáló Fruit of the Loom, illetőleg Adidas, Nike és Angelo Litrico ruházatok előtt kezdett el szónokolni, úgymond osztotta az észet, próbálta megmondani a tutit. Szent pátozzsal követelte a jogait, hivatkozott múlhatatlan érdemeire, dicső történelmére.

Hatalomátvételi kísérlete itt is kudarcba fulladt, rövid úton kiakolbóltították.

Szárnyalt tovább, míg az Orczy teret el nem érte.

E külvárosi körzetet már second hand bandák, tescós pólók, piacos pongyolák, elnyűtt, pörköltzsaftos otthonkák tartották uralmuk alatt. Ám alig nyitotta ki a száját, mindannyian üvöltve estek neki, tépték, marcangolták, ahol érték.

– Húzzál anyádba, kisköcsög! – dörrent rá egy ujjatlan izomtrikó.

Legjobban egy fél pár lukas Devergo zokni fenekedett, fel s le ugrándozva azt ismételte, hogy *öreg buzi, szaros bugyi...*

Apró foszlányokra szaggattatva végül felkapta a szél, és szertesodorta a négy világtáj felé.